

לכבוד
המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין
רח' יפו 23
ירושלים

שלום רב,

**הנדון: עמדת שידורי קשת בעניין בקשת ערוץ המורשת להפקת שידורי חדשות
החלטת המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין מס' 14/2016-1 מיום 3.11.2016**

להלן עמדת שידורי קשת לשימוע בעניין בקשת הערוץ הייעודי למורשת ישראל (להלן: "הערוץ" או "ערוץ המורשת") להפקת שידורי חדשות, כפי שפורסם על ידי המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין (להלן: "המועצה") בהחלטתה מיום 3.11.2016 (להלן: "השימוע"):

1. שידורי קשת סבורה כי מתן רישיון לשידורי חדשות, לערוץ המורשת, יעודד את התחרות ויגביר את הפלורליזם בשוק החדשות בפרט ובתקשורת בכלל. עם זאת, יש להבטיח כי הרישיון שיוענק לערוץ יבטיח את אמינותה ועצמאותה של מערכת החדשות, ובד בבד יבטיח תחרות הוגנת.

2. הן האמינות והעצמאות של מערכת החדשות והן הבטחת התחרות ההוגנת יכולים להיעשות באמצעות הצמדות לתנאים הקבועים בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, התש"ן-1990 (להלן: "חוק הרשות השנייה") וברישינות הקיימים לשידורי חדשות בטלוויזיה בישראל – רישיונות חברת החדשות של ערוץ 2 וחברת החדשות של ערוץ 10.

3. היצמדות לתנאים כאמור, רישיון כפי שמוצע בשימוע, מעניק יתרונות רבים לערוץ המורשת מבחינה תחרותית ואינו מבטיח באופן מספק את עצמאותה (ועל כן גם אמינותה) של מערכת החדשות של הערוץ.

4. להלן נפרט רק מעט מההבדלים בין הדרישות וההגבלות שמטילות הוראות הדין והרישיון של חברת החדשות של ערוץ 2, לבין הוראות הרישיון המוצע בשימוע:

4.1 **הקמת חברה עצמאית למטרת הפקת שידורי החדשות** – על המועצה לדרוש כי שידורי החדשות יופקו ויבוצעו על ידי חברה עצמאית, נפרדת מבעל הרישיון בערוץ המורשת. לא די בקיומן של דרישות "רכות" להפרדה מבנית כפי שמוצע בשימוע. כאשר מדובר בחדשות, קיים צורך מוגבר בהפרדה "של ממש" על מנת להבטיח עצמאותה של מערכת החדשות ואמינות השידורים, ולמנוע ככל האפשר הטיה והשפעה של בעל הרישיון בערוץ המורשת על שידורי החדשות.

4.2 **הבטחת כוחם של דירקטורים מהציבור בניהולה של חברת החדשות** – יש לדאוג לכך שדירקטורים מהציבור יהוו לפחות שתי חמישיות מדירקטוריון חברת החדשות של ערוץ המורשת (או הגוף המנהל שיהיה למערכת החדשות). הדירקטורים מהציבור ימונו על ידי המועצה ויהיה עליהם להתאים לתנאים החלים

על דירקטורים מהציבור בחברת החדשות, בדומה לסעיף 67 לחוק הרשות השנייה. כמו כן, אחד הדיקטורים מהציבור ישמש כיו"ר מועצת המנהלים של חברת החדשות.

4.3 **הבטחת השקעה נאותה בהפקת שידורי החדשות** – על מנת להבטיח עצמאות ואמינות של שידורי חדשות חייבת המועצה להבטיח השקעה מינימלית נאותה בהפקת שידורי החדשות. זאת בדומה לאופן שהדברים נעשים תחת חוק הרשות השנייה. המוצע בשימוע מותיר את ההחלטה בדבר גובה ההשקעה בידי הערוץ עצמו והדבר עלול הוביל לתלות בין מערכת החדשות לבין בעל הרישיון בערוץ, ובכך לסכן את אמינות השידורים. על ההשקעה בשידורי החדשות להיות ברורה ובלתי תלויה בבעל הרישיון ומנהלי הערוץ.

5. בכל הכבוד, ההוראות המוצעות בשימוע בנושאים שלעיל אינן מספקות בכלל ובפרט בהשוואה להוראות מכוח חוק הרשות השנייה. בולט לדוגמה, כי בנספח "ההפרדה מבנית ועסקית", ההוראות שיפרידו כביכול בין מערכת החדשות לשאר הארגון הן בעיקרן אותן הוראות שנועדו להפריד בין מערכת התוכן **הרגיל** לבין פעילות המכירות של הערוץ! למעשה, ההוראות אפילו חלשות ומפורטות פחות מאלה שנקבעו ברישיונו של ערוץ המוסיקה להפרדה בין מערכת התוכניות לבין הפעילות העסקית, בערוץ שמשדר בסך הכל מוסיקה ובידור – להבדיל מחדשות.

6. תהום פעורה בין המוצע כאן בשימוע, לבין המצב הקיים בשידורי החדשות המסחריים האחרים בישראל – מצב בו יש חברה נפרדת, עם חשבון בנק נפרד, תקציב נפרד, דירקטוריון נפרד, שממונה על הנהלה נפרדת, שממונה על עובדים שיש להם "בוס" אחד בלבד. ברור הרי שאין הפרדה אמיתית כאשר אותו דירקטוריון יושב רגע אחד כ"דירקטוריון רגיל", ורגע לאחר מכן יושבים חלק מחבריו כ"ועדת חדשות" של אותו דירקטוריון. אין הפרדה אמיתית כאשר מחלקה בחברה מתנהלת לפי "תקציב", להבדיל מחברה עצמאית שלה יש, כמובן, תקציב במובן האמיתי והמלא של המילה והתחייבויות וזכויות כספיות נפרדות ועצמאיות לגמרי. כך גם בהיבטי ההנהלה, העובדים וכיו"ב.

7. לא רק שההפרדה, בכל הכבוד, אינה אמיתית, אלא שהיא גם בלתי ניתנת לפיקוח. ניתן לפקח על חברה נפרדת, עם תקציב נפרד, הנהלה משלה ודירקטוריון משלה. לא ניתן לפקח – ברמה הדרושה במקרה של שידורי חדשות! – על "ההפרדה" הרכה שבין שתי מחלקות באותה חברה. ודוק, מסמכי השימוע לא קובעים כיצד תפקח המועצה על קיום אותה "הפרדה", ולא בכדי: לא ניתן כלל לפקח כראוי על "ההפרדה" פנימית שכזו.

8. **בנוסף, יש לקבוע כי מקום מושבה של מערכת חברת החדשות יהיה בירושלים.** על שידורי חדשות בישראל להתבצע מירושלים, וזאת כל עוד לא הוחלט אחרת לגבי שידורי החדשות של הערוצים המסחריים. מעבר לסמליות שבשידורי חדשות מעיר הבירה של ישראל, הרי שקביעת מקום מושבה של מערכת החדשות (ואם תשמע עמדתנו אזי של חברת החדשות של ערוץ המורשת) בירושלים, תסייע גם היא בקיומה של ההפרדה המבנית ועצמאיות של מערכת החדשות.

9. הפער בין הדרך המוצעת להסדרת חדשות בערוץ מורשת ישראל לבין הכלל הנוהג בחדשות הערוצים המסחריים, יקנה יתרונות תחרותיים לשידורי החדשות של הערוץ הייעודי על פני אלה של הערוצים המסחריים. כידוע, הענקת זכות ממתחרה אחד ושלייתה ממתחרה אחר פוגעת בתחרות החופשית; בדומה, הטלת מגבלות על פעולותיו של מתחרה אחד והסרתן ממתחרה אחר – פוגעת בזכותם של המתחרים לתחרות בתנאים של שוויון (בג"ץ 28/94 **בצלאל צרפתי נ' שר הבריאות** (פורסם בנבו, 16.7.95); בג"ץ 292/78 **אולפני הרצליה בע"מ נ' שר האוצר** (פורסם בנבו, 15.5.78); בג"ץ 2618/00 **חברת פארות בע"מ נ' שר הבריאות** (פורסם בנבו, 9.7.01); בג"ץ 1030/99 **חיים אורון נ' יו"ר הכנסת, דן תיכון** (פורסם בנבו 26.3.02); בג"ץ 5277/96 **חוד, חברה לתעשיות מוצרי מתכת בע"מ נ' שר האוצר** (פורסם בנבו, 2.5.97)).

10. יפים לענייננו הדברים שפסק בית המשפט הנכבד בעניין בג"ץ 1703/92 **ק.א.ל קווי אויר למטען בע"מ נ' ראש הממשלה** (פורסם בנבו, 23.9.98):

"חופש העיסוק אין פירושו אך היתר לתחרות בזולת. חופש העיסוק משמיע מעצמו זכות לתחרות בלא התערבות המדינה. **הענקת יתרון (מענק) לנפתלי בתנאי שוק חופשי, פירושה הוא, גריעה מזכותו של יששכר ופגיעה בחופש העיסוק שקנה, אפשר עד כדי הכנעתו וחיסולו כגוף פעיל בשוק. לא יקשה עלינו להבין כי לו אחרת אמרנו, כי-אז כמו הצמתנו במו-ידינו את חופש העיסוק, ולמצער, צמצמנו אותו עד לבלי-הכר. חופש העיסוק אין פירושו החופש להפסיד בעסקים או "לרעוב תחת הגשר". חופש העיסוק במובנו המהותי משמיע אף הטלת איסור על המדינה להתערב בתחרות החופשית על דרך הענקת סובסידיה לנפתלי ושלייתה בה-בעת מיששכר, מתחרהו של נפתלי בשוק [...]"**

11. כן ראו את דברי בית המשפט הנכבד בבג"ץ 2313/95 **קונטקט לינסן (ישראל) בע"מ נ' שר הבריאות** (פורסם בנבו, 21.10.96):

"ביסוד חופש העיסוק עקרון השוויון בין שווים; **אין לשלול מאחד את שמעניקים לאחר ואין להגביל אותו מקום שאין מגבילים את האחר. עיקר חשוב בזכות היסוד הזו הוא ביכולת התחרות החופשית בין פרטים. על-כן, פעילות שלטונית המגינה על מתחרה זה או אחר דווקא ושוללת תחרות חופשית מהאחר – פוגעת בחופש העיסוק".**

12. לסיכום, קשת דורשת כי מערכת החדשות החדשה שיקים ערוץ המורשת תפעל בכפוף לתנאים והגבלות דומים לאלה החלים על חברת החדשות של הערוצים המסחריים. קביעת תנאים שונים עלולה לפגוע בתחרות החופשית בשוק שידורי החדשות. מעבר לכך, קשת סבורה כי דווקא הכפפת חברת החדשות החדשה של ערוץ המורשת לסטנדרטים הנוקשים המצופים מחברות החדשות של הערוצים המסחריים רק תקדם את הפלורליזם ותשפר את חוויית הצפייה של הצרכן, תוך עידוד תחרות הוגנת ושמירה על אמינות וטוהר מערכת החדשות.

בכבוד רב,
שרית הכט, עו"ד
סמנכ"ל והיועצת המשפטית